

KΑΠΟΤΕ ζούσε ένας ραθβίνος, στό Τολέδο της Ισπανίας, τρομερά φιλάργυρος. Μέ τις απίστευτες οικονομίες του -τό λαδόζουμο της σαλάτας που περίσσευε στό πιάτο του, τό μεταχειρίζοταν σε πεντέη σαλάτες έκδημη κι' απ' τη μονάρχη φέτα του ψωμιού που κανόνιζε στό φαγητό του κάθε ήμέρα, έτρωγε την κόρα το μεσημέρι και την ψώνια τό δράσιο -είχε σχηματίσει μιά γερή περιουσία. Πίστευε δύνας πώς ήταν θεοφιλούμενος, γιατί τηρούσε τις νηστείες, τις Δέκα Εντολές, και πού και πού λέρουργούσε γέριν τών φτωχών, χωρίς να δέχεται την κανονισμένη μοισιδή του.

Μέ την ήλικια, ήταν ταγικούνια του μεγάλων. Έπι πολλές ώρες στεκόταν μπρός στά χρυσάνι κι' άσημάνια νοιμάσματα τού χρηματοκιβώτιου του, τα γάιδευε μέ στοργή, την ψιθύριζε λόγια τρυφερά που άλλοι-λιγότερο πρακτικοί και φρόνιμοι-τά ψιθυρίζοντας στις έρωμάνια τους μονάχα, κι' υστέρεις διάν τά σπουδών πρίζονται και τά κλειδώνεις πάλι σίγουρα, τό πρόσωπο του οκοτενιάζε από μελαγχολία. Άλλην δέ άγωνα δοκίμαζε, διάν άγνακάσταν νά πληρώσε κάτι.

Οι γνωστοί κ' οι άγνωστοι του στην πόλη, στην δύοια ήταν φημισμένος δ' ραθβίνος μας γιά τά μαντέρων...προτερήματα του, τόν είχαν έπονομαρεις. «Τανάλια», γιατί, μοιάζονται στό χαρακτήρα καταπληκτικά μέ τό έργαλειο αύτό, δέν άφινε εύκολα δι, τι γάτζουν και κλειδώνει στό χρηματοκιβώτιο του.

Μιά νύχτα, ένων δ' ραθβίνος κιώματαν, παρουσ-ώστηκε στό σπίτι του ένας ένενος, «Έθραιός κι' αυτός, και τόν παρακάλεσε νά λερουργήση κατά την περιοδή του νεογενήν παιδιού του. Τά ένδυμάτα κ' ή άμαξη τού ένενου ήσαν τόσο πολυτελή, ώστε φανερώναν μάνθρωπο πλουτίο κι' δραθβίνος μέ λαχταριστή προμηνία δέκτηκε τήν πρόσδικην, έπλιζονται σέ ήγειμονικό «μπαχτσίσι». «Έτσι, κι' δ' Υψιστος θά ελχαριστόταν και τό βαλλάντιο τού «Τανάλια» ως θά κέρδιζε σέ περιεχόμενο...

Ωδοιόρροσαν δηλητερικά και ξαφνικά, κατά τή νύχτα, δέ ένενος έτρεψε τό δόλμασμα σδλογά του πρός ένα αδιάθετο, δασσοφύτευτο θουνό. Μέ τρόμο δ' ραθβίνος ούρλιαζε, ζητάντας νά σταματήσουν γιά νά κατεδή, έπειδη ήταν πραγματικά διαβαλικός δ' καλπασμός έκεινος. «Η δάμαξα δώμ», έτρεχε μέ ταχύτητα μεθυστική πρός τόν δάνησσο, πρός τή γιονισμένη κορυφή του θουνού, κι' ρόδες-της καθώς κατά πόδια τένι άλλων δέν πατούσαν πειά στή γῆ. Φτερούγιζαν κυριολεκτικώς στόν άερα. Έτρεχαν έπάνω δάνη τίς κορυφές τών δένδρων κι' ύπερηφενδαν θαθείες και διάπλατες χαρδρές χωριάς τόν άλαχιστο κλονισμού...

Μιά δύλφωστη, έξωτηκή έπαινοι φάνηκε κατά τά μεσάνυχτα κοντά στή θουνοκορφή και κατατείστης στό πανύψηλα δέντρα. «Άλογα, άμαξη κι' έπιτάχτες τράθηξαν πρός τά έκει, περνώντας άναμεσα απ' τά δέντρα χωρίς νά έμποδιζουνται-σαν νά ήσαν δάπ' δέρα κι' δχι από σάρκες και υλή-και τέλος σταμάτησαν απότομα μπρός στή μεγάλη μαρμάρενα πόλη τής έπαυλεως.

Ήταν άλλοκοτη ή θυμίσεις τού πολυτελούς αύτου μεγάρου μέ τη γύρων σκοτεινή κι' άγρια έρημια, κι' δ' ραθβίνος μας ένοιωντας τριπλάσιο τό άνατριχιασμά του.

«Ένας υπλόγονος υπόρετης, χλωμός σάν φαγαρασμά, θουνός κι' άδρυμασθα στό περπάτημα του, δώρησης τόν ραθβίνος στό κεντρικό σαλόνι, δύον τόν περίμενε ή θελτική μητέρα μέ τό νεογέννητο θρέφος της.

Γιάτ' έ δύναμα τού «Ιεχωαθά!... τού ψιθύρισε έκεινη τρομαγμένη, μδλίς απόσυρσε δό υπέρτερα. Ούτε τό φαγητόν ν' άγγιζες, ούτε και πληρωμή νά δεχτής γιά τήν περιτομή τού παιδιού μου... «Εμαθα πώς περνάς ζωή στερημένη και πώς είσαι φιλάργυρος... Μά νίκησε τόν περασμό, γιατί δάντρας μου είναι θρυκόλακας, κι' δύος φᾶς και θά γευτής κι' δύος θά πληρωμής κατόπιν, θά είνε στοιχειωμένα!

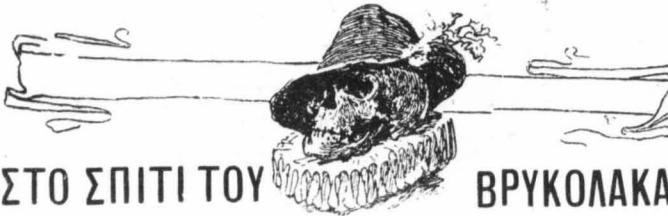
Τή στιγμή έκεινη μπήκε δό άλλοκοτος σύζυγός της στό σαλόνι κι' ο τρομοκρατημένος «Τανάλιας» βιάστηκε ν' άλλαξε τήν κουθέντα έπιτριδεια.

«Η λερουργία δρχιούσε σέ λίγο. Ό δυστυχισμένος ραθβίνος ίδρωνε και έιδερωνε δάπ' φρίκη, όσο νά τελειώση τήν περιτομή, γιατί τό κολασμένο έκεινον θρέφος δάν κι' ήταν μόλις λίγων ήμερων ήλικιας, δώτοσσο μιλούσε σάν μεγάλος και δράκωνας σάν σκύλος, δοσες φορές δέν έθριζε και δέν γελούσε!

«Ηματοντο, «Υψιστε! μουριμώριζε κάθε δό ραθβίνος, διακόπτοντας τό τραύλισμα τών κανονισμένων γιά τήν τελετή θρησκευτικών έυχων. Είμαι άμαρτολός, «Υψιστε μου, τό παραδέχομαι, κι' άδειζα γιά τήν Κόλαση... Μά αύτη έδων ή Κόλασι, έπερνε κάθε άλλη κι' είνε θρεπιά γιά τό άμαρτημά μου!»

ΕΒΡΑΪΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΑΒΡΑΑΜ ΧΑΜΠΑ

ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ

ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ

Ματόδοσι, δ' «Υψιστος φαινόταν πάς είχε διαφορετική γνώμη απ' τόν ραθβίνο Τανάλια, γιατί δέν άποφάσισε έκόμη νά σθητή τη θασκανεά και νά διακόμη τό μαρτύριο. Μετά την τελετή, κάθησαν σ' ένα πολυτέλες τραπέζι γιά νά φανε. Βουθοί και χλωμοί, σάν πεθαμένοι, οι υπάρτεις, τούς σερβίρισαν τά πιό έκλεκτά φαγητά. Ούτε στό δυνείρο του δέν τά είχε δή δλ' αυτά δό δυντούχος ραθβίνος, που τρεφόταν θεληματικά επί τόσα χρόνια με λάχανα και ψωμί. Μά τά λόγια τής οικοδεσποινής τού έρχοντουσαν στό μαλάδο, κόμπος διατριχίλας τόλ έφραγγι τό λαρύγγι, δέρνισταν με εύγενεια τίς έμπινοντας προσκλήσεις τού θρυκόλακα οικοδεσπότη τόλ σερβίριση.

—Μά γιατί δέν τρώτε, λερολογιώτατε; ρωτούσε κάθε λίγο έκεινος και χαμογελούσε, σφίνοντας απ' τό σόμια του μιά τουσ-χτερή δομή πτωμάτος στόν δέρα και δελχυνότας θριθία κίτρινα σκυλόδοντας αντίς γιά δόντια στά σαγόνια του.

—Εκλαμπρότατε, εύχαριστώ! ψιθύριζε μέ καρτερίες δ' ραθβίνος. Μά είνε ήμερα νηστείας σημερα.. «Απαράλλαχη σάν Σάθ-θετο και ήρη... Ούτε τρώω, ούτε πίνω σημερα!

Οι οικοδεσπότης δέν έπέμενε. «Εσκυθε στό πιάτο του, κατάπιν δάμαστα και λαζαράφι τα φαγητά, κι' οι υπάρτεις του δέν πρόπτωνται νά τόν σερβίρουν.

Μετά τό φαγητό πού κράτησε δρες δρκετές, ώρες απεριγράππου τόρμου και ψυχικού μαρτύριου γιά τόν δυντούχη ραθβίνο, διοκέδεσπότης έστειλε τή γυναίκα του νά κοιμηθή, και σάν έμειναν οι δύο τους είπε στό ραθβίνο:

—Είνε δρα γιατί νά φύγης.. Κοντέυει νά χαράξῃ, και συχανίσει τό φῶς τού ήλιου.. Πρέπει νά κλείσω πόρτες και παράθυρα και νά κοιμηθώ στή σκοτεινιά δύσπου νά ξαναυχτώσω... «Ακολούθησε μέ!

Αλλόκοτας έκεινος και πιό άλλοκοτα τά λόγια του, μεγάλωσαν σέ σημείο δυντοφόρο τή δειοιδάιμονα φρίκη τού φτωχού «Έθραιον λερωμένο». Σηκώθηκε μηχανικά κι' δικούλωσε τό δύρουλακα, μή τολμάντας νά σκεφθήσε πού τόν ώδηγονδε.

«Επέτσαν σέ λίγο μπρός σέ μιά αίθουσα με σιδερένιους τό χούς. «Εκθαμβώς παρατήρησε δό ραθβίνος χιλιάδες χιλιάδες χρηματοκιβώτια σωρασμένα έκεινο μέσα απ' τόσα θριθία συνθησμένου μεγέθους. Διασθολικό κι' δινεξήθησε, μά τόν Ίεχωθια!..

—Πληρώσων γιά τόν κόπο σου! τού είπε τότε τραχείας, γιά πρότη φορά τραχείας, διωστηριώδης θρυκόλακας. «Εμπα μέσα και πάρε χρυσάφι δόσο θέλεις!..

Μά δ' ραθβίνος στεκόταν θυσόδεσ και μαρμαρωμένος. «Ανάμεσα στά τόσα ματικοτοκίων δέκεινη θερινή σέριση τό δικό του!

—«Ψιστε! μουριμώρισε μέ κατάπληξη. Πάνω του έθωσε σεριάσης άγριας ούρου και καλοκαιδειώματος στό πίτι μου, πρίν έκεινήσα γιά δώ!... Τί μωστήρια είν τάτα, θεέ μου:

«Ένας χαγανιστό γέλιο, συρτό και παγερό, θγήκε απ' τό στόμα του θρυκόλακας. Φωνάζαν σάν διασκέδαζε περιγραπτα μέ τήν κατάπληξη τού ραθβίνου και μέ τά δρθια μέτο φρίκη μαλλιά του.

—Μπρός λοιποί! μαρούκρισε δό ρυκούλακας, κι' δύμας στή χαμηλή φωνή του τρανταζόντουσαν οι τούχοι. «Απλώς τό χέρι σου και πάρε χρυσάφι δόσο θέλεις... «Έλα... «Οσος και νά πάρτης πάλι δι ικ δού μου δά είνε... «Έδω θάρρη κι' δόλκηληρο τό χρηματοκιβώτιο σου. «Ανόητο!... Ταγικούνδες!... Μάταια περνάτε μιά στερημένη απ' τά άγαθά τού θεού ζωή... Μάταια στερείτε τή φτωχολογία από μιά ελεμπούση διανακούφιστη τής δυντούχης της... Ποιδ τό κέρδος σας;... Γιά μένα εάν θωλεύτε, ήλιθιοι... Χαχαχά! Γιά μένα, τόν Σ α τ α ν δι τού Πλούτου.. Χαχαχά!

«Ένα κοκκόρι λάλησε, κάπου μακριά. «Απ' τά κρυσταλλένια τζάμια του στοιχειωμένου έξοχον μεγάρου μητρής ή άγνη χαραγής τής χαραγής και σκ' αστά τά διαμαντένα πολύφωτα τής αιθούσης. «Ένας θρυσός δαιμονισμένος δάλισθιας θαρειάς που σέρνεται σάκοστηκε, ένας οιειμός δάντηχης, μιά μυρωδιά πτώματος και θειαφού έξυπνότες...

—Κ' δάμεσως, τήν ίδια στιγμή, δ' ραθβίνος Τανάλιας διανακάθησε τόν θιναστής στό κρεβετό του, καταΐθρωμένος από φρίκην.

